

ВІЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

Л Т А

№

69.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 5-го Сентября. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 5-go Września.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

30 го Августа, въ Высочайшій день Тезоименитства Его Императорскаго Высочества Государя Наслѣдника Цесаревича, Великаго Князя Александра Николаевича, и рожденія Ея Императорскаго Высочества Великой Княгини Ольги Николаевны, въ 10 часовъ утра, Его Высочайшество Г. Виленскій Военный, Гродненскій, Минскій и Ковенскій Генералъ-Губернаторъ, Генералъ-Лейтенантъ, Теодоръ Яковлевичъ *Мирковичъ*, изволилъ принимать поздравленія Духовныхъ особъ, Гг. Военныхъ и Гражданскихъ Чиновниковъ и Дворянства. Послѣ того, все собраніе отправилось въ Придворную Александро-Невскую Церковь, гдѣ Высочайшею милостию *Иосифомъ*, Архіепископомъ Литовскимъ и Виленскимъ, совершена была Божественная Литургія и молебеніе, съ провозглашеніемъ многолѣтня Ихъ Императорскимъ Величествамъ и всему Августѣйшему Дому.

Въ это же время, въ Римско-Католической Кафедрѣ, а также во всѣхъ другихъ храмахъ прочихъ исповѣданій, при многочисленномъ стеченіи народа, совершено было благодарственное молебеніе о здравіи и благоденствіи Великаго Монарха и всей Августѣйшей Фамиліи.

Вечеромъ городъ былъ иллюминированъ.

Санктпетербургъ, 31-го Августа.

Высочайшею Грамотою, 1-го Июля, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена Св. Благовѣрнаго Великаго Князя Александра Невскаго, Генералъ-Лейтенантъ *Вильсонъ*.

Его Королевское Высочество Принцъ Фридрихъ Нидерландскій изволилъ прибыть въ Штеттина, 26-го числа на почтовомъ пароходѣ *Прусскій Орелъ*.

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

Dnia 30-go Sierpnia, w uroczystą rocznicę Imienia Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI NASTĘPGY CESARZEWICZA I WIELKIEGO XIĘCIA ALEXANDRA NIKOLAJEWICZA, oraz urodzin JEJ CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEJ XIĘŻNY OLGI NIKOLAJEWNY, o godzinie 10-ćj z rana, P. Wileński Wojenny, Grodzieński, Miński i Kowieński Jenerał-Gubernator, Jenerał-Porucznik *Teodor Mirkowicz*, przyjmował powinshawania Duchowieństwa, Wojennych i Cywilnych Urzędników tudzież Dworzaństwa. Następnie całe zgromadzenie udało się do Pałacowej Kaplicy Św. Alexandra Newskiego, gdzie przez Jaśnie Wielmożnego *Józefa*, Arcybiskupa Litewskiego i Wileńskiego, odprawiona była Msza Święta i dziękczynne modły, z odśpiewaniem hymnu o długie lata Ich CESARSKICH MOŚCI i całego Najjaśniejszego Domu.

W tymże czasie, w Katedrze Rzymsko-Katolickiej, jako też we wszystkich świątyniach innych wyznań, wśród licznie zgromadzonego ludu, odprawione były dziękczynne modły za zdrowie i pomysłność Wielkiego MONARCHY i całej Najjaśniejszej Familii.

Wieczorem miasto było oświetlone.

St. Petersburg, 31-go Sierpnia.

Przez Najwyższy Dyplomata, 1-go Lipca, Najłaskawiej mianowany Kawalerem Orderu Św. Prawowiernego Wielkiego Xięcia Alexandra Newskiego, Jenerał-Porucznik *Wilson*.

Jego Królewska Wysokość Xiąże Fryderyk Niderlandzki, dnia 26-go przybył tu ze Szczecina na pocztowym parostatku „*Orzeł Pruski*”.

Въ газетѣ Кавказъ пишутъ, что 30-го Июля, въ 5 часовъ утра, къ общему сожалѣнію, скончался въ Тифлисѣ носѣль кратковременной болѣзни, тамошній Комендантъ, Генераль-Лейтенантъ А. К. Бриземанъ-фонъ-Неттингъ.

W. Gazecie Kaukaz donoszą, że d. 30-go Lipca godzinie 5-jej z rana, zakończył z żalem powszechnym Tiflisie życie, po krótkiej słabości, Jenerał-Porucznik Briseman-von-Netting.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П Р У С С І Я.

Берлинъ, 30 Августа.

Его Величество Король предпринялъ путешествіе въ Италію, чрезъ южную Савеннію. На время отсутствия монарха, верховное управление государственными дѣлами возложено, королемъ повелѣніемъ отъ 20-го с. м., на Его Император. Высочество принца Прусскаго. Сколько извѣстно до-сихъ поръ, Король отправился съ цѣлію посѣтить семейство принца Карла; о томъ же, посѣтитъ ли Его Величество папскія владѣнія и самый Римъ, еще ничего не слышно въ-р-наго.

— Астрономъ Энке обнародовалъ въ берлинскихъ газетахъ объ открытіи 13 Августа новой планеты г-мъ Гиндомъ въ Лондонѣ. Прежде открытой планеты присвоили имя *Hebe*, настоящей же *Iris*.

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 27 Августа.

Третьяго дня вторично собрался совѣтъ министровъ, подъ предсѣдательствомъ графа Дюпати. Полагаютъ, что совѣщаніе происходило объ италіанскихъ дѣлахъ, въ особенности о происшествіяхъ въ Феррарѣ. Въ *Courrier Français* сообщаютъ, что австрійскій посолъ въ Парижѣ доставилъ французскому правительству ноту князя Меттерниха, въ которой изложены причины, заставившія рѣшиться занять Феррару и содержать тамъ впредь сильный австрійскій гарнизонъ. „На сію ноту, присовокупляютъ въ этой газетѣ, еще не послѣдовало протеста.“ Въ *Journal des Débats* опять помѣщена, въ началѣ сегоднешняго номера, статья объ италіанскихъ дѣлахъ, въ отвѣтъ на нападенія двухъ оппозиціонныхъ газетъ, *Constitutionnel* и *Univers*, упрекавшихъ *Journal des Débats*, „что Папу выдаютъ Австрійцамъ“, что „объявленія этого журнала оскорбительны для Римскаго народа, и должны побудить самую жалкую націю встать за оружіе.“ Эти обвиненія не препятствуютъ *Journal des Débats* повторять, что спасеніе Италіи заключается лишь въ умѣренности ея государей и народовъ.

— За нѣсколько предъ симъ днями разнесся въ высшемъ обществѣ слухъ, будто престарѣлый герцогъ Папье намѣренъ отказаться отъ званія канцлера Франціи. Понесенные въ послѣднее время въ палатѣ перовъ труды истощили его силы такъ, что онъ рѣшился оставить службу. Преемникомъ его, съ давняго уже времени, почитаютъ графа Моле.

— Къ маршалу Себастьяни, лишь только пріѣхалъ онъ вчера въ свой домъ, явился двое адъютантовъ Короля, съ извѣщеніемъ отъ имени Его Величества и Королевской фамилии соболѣзнованія, по случаю печальнаго происшествія съ его дочерью. Маркизъ Шозазель-Праленъ, братъ умершаго герцога, и герцогъ Альбурфера, близкій родственникъ его, получивъ въ Гаврѣ извѣстіе о убійствѣ герцогини Праленъ, пріѣхали вчера въ Парижъ.

— Судъ палаты перовъ, созванный къ завтрашнему числу, по распоряженію канцлера отсроченъ до Понедѣльника, т. е. 30 с. м. Отсрочка сія послѣдовала по причинѣ вскрытія тѣла герцога Пралена. Гг. Орфила, Андраль, Луи-Руже и Тардье нашли въ тѣлѣ Пралена большое количество мышьяка, дѣйствовавшего самымъ губительнымъ образомъ. Поврежденія брюшныхъ органовъ были такъ значительны, что медики удивлялись, какимъ образомъ герцогъ могъ столь долго бороться со смертію, принявъ такое количество яда. Внутренности тѣла отправлены въ Медицинское училище, для подробнѣшаго изслѣдованія подъ наблюденіемъ г-на Орфила. Тѣло покойнаго вывезено было въ полночь изъ Люксембургскаго сада на Монпарназское кладбище, и погребено тамъ въ совершенной тишинѣ, въ присутствіи свидѣтелей, требуемыхъ закономъ.

— Начальникъ полиціи, г-нъ Алларъ, былъ спрашиваемъ канцлеромъ палаты перовъ о томъ, какимъ образомъ герцогъ Праленъ могъ достать яду для отравленія себя? Г. Алларъ отвѣчалъ, что онъ ни на одну

W I A D O M O S C I Z A G R A N I C Z N E.

П Р У С С І Я.

Берлинъ, 30 сѣрпня.

Его Крѣлевска Моść, Крѣль Прусскіи, предпріемъ подрѣзъ до Влоцкы, чрезъ połудниowe Niemcy. Подъ бытноść Monarchy, najwyższy zarząd państwa, mocą Kрѣlewskiego rozkazu z d. 20 сѣрпня, поручоны zostalъ J. Kрѣlewskiej Wysokości Xięciu Pruskiemu. Nie wiadomo, Kрѣль udatъ się w celu odwiedzenia rodziny Xięcy Karola, ale nie jeszcze pewnego nie wiadomo, czy J. Kрѣлевска Моść zwiedzi Państwo Kościelne i jego stolicę.

— Astronom Encke ogłasza w pismach Berlińskich odkrycie dnia 13 сѣрпня nowej planety, przez pana Hinna w Londynie. Przedtem odkrytej planecie nadano imię *Hebe*, tej zaś *Iris*.

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 27 сѣрпня.

Onegdaj powtórnie zgromadzała się rada Ministrów pod prezydencją Hr. Duchatel. Sądzą, że narady tyczyły się spraw włoskich, a szczególnie wypadków w Ferrarze. W *Courrier Français* piszą, że Posel austriacki w Paryżu wręczył rządowi francuzkiemu notę Xięcia Metternicha, gdzie wyłożone są przyczyny, które skłoniły Austrię do zajęcia Ferrary i utrzymywania w niej przyszłość moenей austriackiej załogi. „Przeciw tej notce dodają w tejże gazecie, jeszcze nie zasła protestacya. W *Journal des Débats* znowu umieszczony jest, na czel dzisiejszego numeru, artykuł o sprawach włoskich, jako odpowiedź na zarzuty dwóch opozycyjnych gazet: *Constitutionnel* i *Univers*, zarzucających rządowi i dziennikom *des Débats*, „że Papieża oddają w ręce Austriaków“, ogłoszenia tego dziennika są krzywdzące dla ludu Rzymskiego, i muszą w końcu pobudzić najgodniejszy polityczny naród, aby się wziął do oręża.“ Obwinienia tego rodzaju nie przeszkadzają bynajmniej dziennikowi *des Débats* powtarzać, że zbawienie Włoch, polega jedynie na umiarkowaniu ich monarchów i ludów.

— Od kilku dni krąży w wyższych towarzystwach pogłoska, jakoby sędziwy Xiądz Pasquier zamierzał złożyć swój urząd Kanclerza Francji. Ostatnie prace sądowe Izby Parów, które Xięcia nadzwyczaj wysiliły, miały go skłonić do tego zamiaru. Następca po nim, jak już od dawna wielu, mienią Hrabiego Molé.

— Marszałek Sebastiani, zaledwo wysiadł wczoraj ze swego hotelu, wnet otrzymał odwiedzin dwѣchъ адъютантовъ Kрѣlewskich, przybyłych dla oświadczenia mu, w imieniu Kрѣla i rodziny Kрѣlewskiej, współbolewania z powodu smutnego wypadku. Również, Margrabia Chotseul-Praslin, brat Xięcia, i Xiądz Albufera, blizki krewny tej rodziny, dowiedziawszy się w Hadze o zamordowaniu Xięcy Praslin, przybyli wczoraj do Paryża.

— Sąd Parów był zwołany na dzień jutrzejszy, ale nowymъ zawiadomieniem Kanclerza odroczony został do Pонедіатку, d. 30-go, na godzinę 1-szą z południa. Zwiadomość ta nastąpiła z powodu odbywania sekcji ciała Xięcy Praslin PP. Orfila, Andral, Louis, Rouget i Tardieu znaleźli w ciele znaczną ilość arseniku, który zrzucił okropne skutki. Uszkodzenia trzewów były tak wielkie, że doktorowie dziwili się, jak zmarły mógł tak długo pozostawać przy życiu, zażywszy taką masę trucizny. Trzewy przeniesione zostały do szkoły lekarskiej, dla odbycia ściślejszego rozbioru, pod kierunkiem P. Orfila. Ciała zaś, o północy, furgonem, sprowadzonym do ogrodu Luxembourgskiego, w zupełnej ciszy wywiezione i pogrzebane zostało na cmentarzu Mont-Parnasse, w obec świadków, przez prawo wymaganych.

— P. Allard, naczelnik policji bezpieczeństwa, badany przez Kanclerza Izby Parów co do sposobu, jakim mógł Xiądz Praslin dostać środków do otrucia? stanowczo oświadczył, że Xięcia ani na sekundę nie spuszczał z oka,

секунду не переставала наблюдать за герцогом, и что он, во время такового наблюдения, не могъ принять яда. Согласно съ этимъ показали и полицейскіе служители, находившіеся для надзора за герцогомъ.

— При освидѣтельствованіи, еще при жизни тѣла герцога Пралена, ученикомъ 18-го с. м. Гг. Старшимъ лейбъ-хирургомъ Пакье, и медиками Тардье, Канне, Симономъ и Буа-де-Лури, въ присутствіи Королевскаго прокурора, оказалось на немъ восемь ранъ и поврежденій, изъ коихъ одна происходила отъ укушенія зубами, другая отъ оцарапанія ногтями, а прочія отъ сильныхъ ударовъ.

— По словамъ журнала *Patrie* на тѣлѣ герцогини Праленъ найдено слишкомъ тридцать тяжелыхъ ранъ, и многіе знаки ушибовъ и опухолей. Смерть ея послѣдовала въ слѣдствіе истеченія крови изъ головы и шеи. Однако кажется, что несчастная жертва, послѣ первыхъ ударовъ, кои, какъ полагаютъ можно, нанесены ей были въ постель, долго еще жила, что убійца зажалъ ей ротъ, чтобы она не закричала, и что между ними происходила жестокая борьба.

— Одинъ изъ чиновниковъ французскаго посольства въ Мадридѣ прибылъ сюда вчера съ депешами, по видимому важными, потому что онъ тотчасъ отправлены были къ Г. Гизо.

— Возведенные въ кардинальскій санъ архіепископы Камбрейскій и Буржскій, отправились въ Римъ.

— 19-го с. м. пароходъ корветъ *Infernal* вышелъ изъ Тулона въ Тунисъ, на немъ отправились Французскій генеральный консулъ въ Тунисъ и первый министръ бея. Пароходъ этотъ присоединится къ находящейся близъ Туниса Французской эскадрѣ, состоящей изъ линейныхъ кораблей, одного парохода — фрегата и одного парохода — корвета. Говорятъ, что консулу поручено представить бею, чтобы онъ, для пользы торговли, приостановилъ выпускъ въ обращеніе бумажныхъ денегъ.

— Увѣряютъ, что правительство постановило, чтобы Бу-Маза, до пѣкотораго времени, остался во Франціи, потому что еще не рѣшено дать ему какое либо мѣсто въ Алжирѣ.

— Девять арабскихъ начальниковъ, прибывшіе во Францію, отправились 20 с. м. изъ Марсели въ Алжиръ.

28 Августа.

Король возвратился сегодня изъ замка Э, и вмѣстѣ съ своею фамиліею отправляется въ Сенъ-Клу. Герцогъ Омальскій вчера еще прибылъ въ Тюльери, а по разрѣшеніи отъ бремени своей супруги, немедленно отправится въ Алжиръ. О назначеніи его генераль-губернаторомъ будетъ обнародовано 1-го или 2-го Сентября.

— Сегодня за достовѣрное рассказывали, что Г. Юенъ-Гриденъ выходитъ изъ кабинета, и что на мѣсто его, министромъ торговли и земледѣлія назначенъ будетъ Г. Вите. Носились также слухи, что маршалъ Сульта не будетъ уже председателемъ совѣта министровъ и что преемникомъ его будетъ Г. Гизо; многіе однако полагаютъ, что эти перемѣны, по случаю замѣшательства въ дѣлахъ Италіи и Испаніи, отложены до устройства этихъ дѣлъ. Неизвѣстно, еще будетъ ли Г. Гизо возведенъ въ графское или герцогское достоинство, тѣмъ болѣе, что онъ и самъ того не желаетъ. Говорятъ, что гр. Себастьяни получить титулъ герцога. Фамилія его — одна изъ древнѣйшихъ въ Корсицѣ, и нѣсколько сотъ лѣтъ пользуется правомъ присоединять къ своему имени прозваніе дель-Порта. Увѣряютъ также, что маркизъ Бетизи, легитимистъ, недавно перешедшій на сторону царствующей династіи, будетъ назначенъ почетнымъ кавалеромъ герцогини Орлеанской, на мѣсто герцога Пралена.

— 20-го Сентября, въ Сен-Кантенъ данъ будетъ общій избирательными членами реформы, на коемъ будутъ находиться: Гг. Одиллонъ-Барро, Вивіенъ, Камбасересъ и депутаты Эискаго департамента. Такой же общій имѣетъ происходить въ Лиллѣ и Бордо.

— Герцогу Праленъ, при вступленіи въ бракъ съ графинею Себастьяни, былъ 21 годъ отъ роду, а графиня 18. Она еще прежде была помовлена за князя Фаджемса, но бракъ сей не состоялся по поводу возникшихъ недоразумѣній на счетъ не соотвѣтственности имѣній. Раздоры между герцогомъ и герцогинею существовали уже въ продолженіе нѣсколькихъ лѣтъ, и были весьма извѣстны; но усилились еще болѣе въ то время, когда въ домъ ихъ поступила дѣвица Луизи. По разсказамъ служителей, между герцогомъ

и же Хiąгѣ, przez ten czas, kiedy on (P. Allard) znajdował się w hotelu, otruc się nie mógł. Podobnież zeznania mieli uczynić ajenci policyjni, którzy tamże byli obecni.

— Z rewizyi, za życia jeszcze, na ciele Хiąгца Praslin odbytej w d. 18-m b. m. przez doktorów: Pasquier, pierwszego chirurga Królewskiego, Tardieu, Cagnet, Simon i Boys de Loury, w obec prokuratora Królewskiego, okazało się, że Хiąгѣ Praslin odniósł był ośm zranień i skaleczeń, z których jedne pochodziły od ukąszenia, drugie od podrapania paznogciami, inne zaś od mocnego uderzenia.

— Podług doniesienia w dzienniku *Patrie*, ciało Хiąгѣжny okryte było przeszło trzydziestą ciężkimi ranami, a oprócz tego, wielu śladami stłuczenia i nabrzmiałości. Mocny wpływ krwi z głowy i szyi, śmierć jej przyspieszył. Zdaje się jednak, że nieszczęśliwa oliara, po pierwszych uderzeniach, które, jak się domyślać można, poniosła w łóżku, mając przytęm przez mordercę zaciśnięte usta, aby jej głos nie był słyszany, długo jeszcze zostawało przy życiu, i że bardzo gwałtowna odhywała się walka.

— Jeden z urzędników, należących do poselstwa francuzkiego w Madrycie, przybył tu wczoraj z depeszami, jak się zdaje, ważnemi, gdyż natychmiast przesłane zostały do P. Guizot.

— Kardynałowie, Arcybiskupi: Kambrejski i z Bourges, wyjechali do Rzymu.

— Dnia 19-go b. m. korweta parowa *Infernal* wypłynęła z Tuluonu do Tunetu, mając na swym pokładzie Konsula Jeneralnego francuzkiego w Tunecie i pierwszego Ministra Beja. Statek ten ma pozostać przy Tunecie, wraz z innemi tam będącemi statkami francuzkiemi, t. j. 2-ma okrętami liniowemi, 1 fregatą parową i 1 korwetą parową. Konsul miał otrzymać zlecenie, aby Bejowi żywo przełożył potrzebę wstrzymania, w interesie handlu, wypuszczenia pieniędzy papierowych.

— Rząd miał postanowić, aby Bu-Maza do niejakiego czasu pozostał we Francyi, gdyż nie zdaje się jeszcze być rzeczą stosowną, iżby mu jaką posadę w Algieryi przeznaczyć.

— Dziewięciu Arahskich naczelników, którzy niedawno byli do Francyi przybyli, d. 20 b. m. odpłynęli z Marsylii do Algieru.

Dnia 28 sierpnia.

Król powrócił tu dziś z zamku Eu J. K. M. wyjeżdża ze swą rodziną do St. Cloud. Хiąгѣж Aumale, który już wczoraj przybył do Tuilleryi, wnet po mającém nastąpić za dni kilka, rozwiązaniu swęj małżonki, wyjedzie do Algieru. Nominacya jego na Jeneral-Gubernatora tęj osady ma być urzędownie ogłoszoną d. 1-go lub 2-go września.

— Dziś za rzecz pewną gloszono, że P. Cunin-Gridaine wychodzi niezwłocznie z gabinetu, i że jego miejsce w ministerstwie handlu i rolnictwa ma zająć P. Vitet. Mówiono także znowu i o tѣm, że Marszałek Soult ma niezaimownie złożyć prezydencyą rady Ministrów, i że go zastąpi P. Guizot; wielu atoli mniema, że nominacya ta, od czasu zawikłania spraw we Włoszech i Hiszpanii, została odłożoną aż do zupełnego załatwienia tychże. Czy P. Guizot otrzyma zarazem godność Hrabiowską lub Хiąгѣж, nie wie ma pewnego, zwłaszcza, że i sam tego sobie nie życzy. Hrabia Sebastiani, ma otrzymać, jak gloszą, tytuł Хiąгѣж. Rodzina jego jest jedną z najdawniejszych w Korsyce, i od kilkuset lat ma prawo łączenia do swego nazwiska przydomku della Porta. Utrzymują także, iż Margrabia Bethizy, jeden z legitymistów, niedawno na stronę dynastyi lipcowej przeciągniętych, ma zostać mianowanym, w miejsce Хiąгца Praslin, kawalerem honorowym Хiąгѣжy Orleansu.

— W d. 20 września ma być dana w St. Quentin wielka uczta reформы wyborczej. PP. Odillon Barrot, Vivien Cambaceres, Deputowani departamentu Aisne, mają się na niej znajdować. Takież uczty mają mieć miejsce w Lille i w Bordeaux.

— Хiąгѣж Praslin, gdy się żenił z Hrabianką Sebastiani, miał lat 21, ona zaś lat 18. Ręka jej była już pierwiej przeznaczona Хiąгѣж Fitzjames, ale z powodu nieporozumień względem stosunków majątkowych, związek ten nie przyszedł do skutku. Niezgoda między Хiąгѣж i Хiąгѣж istniała już od lat kilku, i powszechnie była wiadoma; wzmożła się zaś jeszcze bardziej, gdy panna Luzy weszła do ich domu. Według opowiadania służących było, wiele burzliwych scen między Хiąгѣж i jego małżonką. W mieszkaniu Хiąгѣжny znaleziono pewną liczbę papierów,

и его супругою часто происходили жаркія столкнове- ния. Въ комнатѣ герцогини нашли нѣкоторое число бумагъ, запечатанныхъ чернымъ сургучемъ; на кон- вертѣ находится слѣдующая собственноручная надпись герцогини: „Мужу моему, для вскрытія послѣ моей кончины.“ Эти бумаги представлены, президенту су- да перовъ. Нашли также записки герцогини, въ ко- торыхъ она описываетъ благополучные и несчастные годы своей супружеской жизни.

— Въ тотъ же самый часъ, когда герцогъ Праленъ умертвилъ свою супругу, кузнецъ въ Нелли хотѣлъ так- же убить свою жену, нанеши ей столь сильный ударъ молотомъ, что она упала на землю безъ чувствъ. На крикъ ея прибѣжали сосѣди и воспрепятствовали со- вершенію смертоубійства. Кузнецъ привезенъ въ па- рижскую тюрьму.

— Священникъ Іаковской церкви приготовилъ гер- цога Пралена къ смерти. Во вторникъ онъ находил- ся при немъ съ 9-ти до 11½ часовъ по полуночи, и возвратился къ нему во 2 часу по полудни, чтобы со- вершить послѣднее елеопомазаніе. Когда священникъ ухотилъ, большой взялъ его за руку и сказалъ: „Ахъ! какъ много хорошаго вы сдѣлали для мена!“

— Дѣвица Люзи вторично была допрашивана, по случаю найденныхъ писемъ къ ней герцога. По соб- ственному ея показанію, прозывается она Генриетта Люзи-Депортъ; родилась въ Парижѣ и имѣетъ 37 лѣтъ отъ роду. Въ домѣ герцога Пралена получала она какъ гувернантка 2,000 фр. въ годъ, столь и квар- тире. Она поступила въ этотъ домъ 1-го Мая 1847 года, а 18 Июля, герцогиня, отвѣзжая въ деревню, уволила ее. Случай этотъ сильно ее огорчилъ, пото- му что не имѣя состоянія и будучи ненавидима ста- рикомъ своимъ дѣдомъ, она видѣла предъ собою пла- чивую будущность, и хотя принеся себѣ мѣсто уч- ительницы въ пансіонѣ г-жи Лемеръ, на улицѣ Гар- лей, но отъ нее требовали аттестата въ хорошемъ по- веденіи отъ герцогини. Кажется, что требованіе гер- цога отъ своей супруги выдачи этого свидѣтельства, подало поводъ къ ужасному поступку.

— Въ Байоннѣ разнесся слухъ, что испанскій ге- нераль Кабрера ожидаемъ быть на берегахъ Валенсіи, куда, будто бы, и прибылъ дѣйствительно. Но вскорѣ послѣ происшедшей тамъ высадки, былъ захваченъ и тотчасъ разстрѣлянъ.

29 Августа.

Король прибылъ вчера въ девятомъ часу изъ Па- рижа въ Сень-Клу.

— Англійскій кабинетный курьеръ проѣзжалъ вче- ра черезъ Парижъ, съ депешами въ Римъ.

— Адъютантъ французскаго посольства въ Римѣ, мар- кизъ Латур-мобургъ, прибылъ сюда въ депешами отъ графа Росси.

— Министръ Тунисскаго бей, кавалеръ Руфо, при- былъ сюда съ важными порученіями.

— Говорятъ, что дѣти герцога Пралена намѣрены подать министру юстиціи прошеніе, чтобы имъ вмѣ- сто настоящей фамиліи, дозволено было присвоить фа- милию Шуазель-Себастиани. Герцогиня Праленъ, въ завѣщаніи своемъ, которое вчера было вскрыто су- дебнымъ порядкомъ, отказала значительныя суммы своему мужу, съ тѣмъ, чтобы дѣти ея воспитываемы были гувернерами а не гувернантками.

— Говорятъ, что противъ домашняго доктора фа- милии Праленъ, будетъ начатъ особенный процессъ, по подозрѣнію, что онъ помогъ герцогу отравить- ся. По описанію въ журналѣ *Commerce*, герцогъ о- кончилъ жизнь въ ужасныхъ мученіяхъ, не сказавши ни слова. Всѣ члены его тѣла до того скорчились, что трупъ его походилъ на дѣтскій, а черты лица такъ измѣнились, что едва можно было замѣтить въ нихъ человѣческой образъ.

— Въ *Union Monarchique* сообщаютъ: По достовѣр- нымъ, какъ намъ кажется, извѣстіямъ, тонъ и пове- деніе дѣвицы Люзи при всѣхъ допросахъ были такого рода, что не лезя допустить, чтобы она имѣла какія либо сношенія съ герцогомъ Праленомъ. Одно такое предположеніе производитъ въ ней негодованіе и до- саду. Говорятъ, что при одномъ допросѣ, оправдывая себя съ увлеченіемъ, она упала наконецъ на колѣни, призывая Бога въ свидѣтели своей невинности. Всѣ вообще думаютъ, что ея просвѣщенный и нѣсколько романтическій умъ, благородный образъ мыслей, плѣ- нительныя качества и красота, могли легко воспла- менить сердце герцога Пралена, отнюдь не сдѣлавъ ее соучастницею преступныхъ чувствованій.

чернымъ лакіемъ запечатанныхъ; на коперице находят- ся написанноручныя Хіэзны: „Do mego męża — dla otworzenia po mojej śmierci.“ Пapiery te bez odpieczęto- wania złożone zostały Prezesowi Sądu Parów. Znalezio- no także pamiętniki, pisane przez Xiężnę, w których opi- suje szczęśliwe, a następnie nieszczęśliwe lata swego mał- żeńskiego pożycia.

— Въ тѣй самѣй godzinie, gdy Xięże Praslin małżonkę swoją zamordował, kowal w Neuilly chciał także zabić swą żonę, uderzywszy ją tak silnie młotem, że bez zmys- słów padła na ziemię. Na krzyk jej nadbiegli sąsiedzi i przeszkadzili dopełnieniu zbrodni. Kowal przywieziony został do więzienia w Paryżu.

— Proboszcz kościoła św. Jakóba dysponował Xięcią Praslin na śmierć. We Wtorek pozostał przy nim od godz 9 do pół do 12 rano i powrócił do niego o godz. 2 po południu, aby mu udzielić ostatnie Namazczenie. Gdy odchodził, chory jeszcze raz go wziął za rękę i rzekł: „O! jak wiele dobrego Pan mi uczyniłeś!“

— Panna Luzy była powtórnie przesłuchaną, z powo- du znalezionych do niej listów od Xięcia Praslin. Według własnych jej zeznań, zowie się ona Henryka Luzy-De- sportes, urodziła się w Paryżu, i ma lat 37. W domu Xięstwa Praslin, pobierała, jako guwernantka, dwa ty- siące franków rocznej płacy, przy wygodach życia i po- mieszkaniu. Dnia pierwszego maja przyjęła w tym domu obowiązki. Xiężna oddała ją dnia 18 go lipca, właśnie kiedy mieli wyjeżdżać na wieś. Wypadek ten wiele ją miał zmartwić, gdyż nie mając żadnych funduszów i będąc przez swego poleszłego dziadka źle traktowaną, smutną przed sobą widziała przyszłość. Wprawdzie znalazła była miejsce na pensji żeńskiej u P. Lemaire, przy ulicy Harlay, ale wkrótce i ta instytucyjka zaczęła wymagać od niej złożenia świadectwa od Xiężny Praslin, że jest niepo- szlakowanej konduity; inaczej bowiem, nie mogłaby dłużej zostać w tych obowiązkach. Warunek ten, jak się zdaje, był Xięciu, żądającemu świadectwa takowego od Xiężny, która wzbraniała się go wydać, powodem do okrutnego postępku.

— Wiść rozeszła się w Bajonnie, że Jenerał hiszpań- ski Cabrera oczekiwany był na brzegach Walencji, gdzie też rzeczywiście miał wylądować. Ale wkrótce po wylą- dowaniu pojmany, i natychmiast rozstrzelany został.

Dnia 29 sierpnia.

Król przybył wczoraj wieczorem po godzinie 8-jej, z Paryża do St. Cloud.

— Angielski goniec gabinetowy przejeżdżał wczoraj przez Paryż, udając się z depeszami do Rzymu.

— Adjunkt poselstwa francuzkiego w Rzymie, Mar- grabia Latour-Maubourg, przybył tu z depeszami od Hr. Rossi.

— Kawaler Ruffo, Minister Beja Tunetańskiego, przy- był tu z ważnemi poleceniami.

— Dzieci Xięcia Praslin chcą, jak słyhać, zanieść prośbę do Ministra sprawiedliwości, o zamienienie ich nazwiska na Choiseul-Sebastiani. W znalezionym testa- mencie Xiężny, który wczoraj sądownie został utworzony, miała też bardzo znaczne dla męża uczynić zapisy, z wa- runkiem atoli, iżby ich dzieci nie przez guwernantki, lecz przez nauczycieli były wychowywane.

— Słyhać, że przeciwko lekarzowi rodziny Xięcia Praslin ma być wytoczony szczególny process, gdyż cięży na nim podejrzenie, iż dopomógł Xięciu do otrucia się. Według dziennika *Commerce*, Xięże miał zakończyć życie w najokropniejszych konwulsjach, nie wyrzekłszy ani sło- wa. Wszystkie jego członki tak były skurczone, iż zda- wało się, że ciało jego jest ciałem dziecięcym; również i rysy tak były zmienione, że ledwo jakies podobienstwo do twarzy ludzkiej zachowały.

— W *Union Monarchique* czytamy: Według pewnych, jak nam się zdaje, wiadomości, postawa i zachowanie się panny Luzy we wszystkich przesłuchaniach, były tego ro- dzaju, że nie można przypuścić, aby miała mieć jakie związki z Xięciem Praslin. Samo takie przypuszczenie wprawia ją w gniew i oburzenie. Opowiadają, że w cza- sie jednego przesłuchania, tłumacząc się z zapalem, upad- ła w końcu na kolana, wzywając Boga na świadka swęj nie- winności. Jakoż sądzą powszechnie, że jej światły i nie- co romansowy rozum, szlachetny sposób myślenia i ujmu- jące przymioty i wdzięki, mogły łatwo zapalić serce Xięcia Praslin, nie uczyniwszy jej wcale współuczniżką występnych uczuć.

— Любопытство, возбужденное дѣвицею Люзи, такъ велико, что директоръ одного лондонскаго учебнаго заведенія, предложивъ ей 25,000 фр. годичнаго жалованья, если она пожелаетъ имѣть у него чтеніе о французскомъ языкѣ и словесности.

— Въ *Journal du Havre* напечатано извѣстіе изъ Калькутты, отъ 25-го Іюня, что Англичане потерпѣли въ Лагорѣ сильное пораженіе. Кажется, губернаторъ Калькутты, отправившійся туда, погибъ въ экспедиціи, и сверхъ того погибло 250 офицеровъ. Въ Англии не торопятся обнародованіемъ этихъ неблагоприятныхъ извѣстій, и даже никто не положилъ траура по жертвамъ экспедиціи.

— Въ Цейлонскомъ *Times*, отъ 15-го Іюля, извѣщаютъ о возстаніи Китайцевъ, въ Кантонѣ, противъ Европейцевъ; въ слѣдствіе сего, консулы уже выѣхали изъ Кантона. Это извѣстіе, однако, не совсѣмъ вѣроятно, суда по письмамъ, относящимся къ тому же времени.

А н г л и я.

Лондонъ, 28 Августа.

Королева изъ Ардеверекинскаго замка, выѣзжаетъ часто въ горы, а принцъ Албертъ охотится за тетеревами. Впрочемъ мѣстопребываніе Королевы не весьма привлекательно. Озеро Лохъ-Лаганъ лежитъ въ пустынномъ мѣстѣ, среди дикихъ горъ и болотъ, а лежащій на берегу онаго замокъ, хотя небольшой, но хорошо построенный, окруженъ сосновымъ лѣсомъ, за которымъ тянутся обнаженныя скалы.

— Сегодня прибылъ въ Ливерпуль пароходъ *Hybernia* съ посылками изъ Америки. Съ этимъ пароходомъ получены извѣстія изъ Бостона отъ 16-го, а изъ Галифакса отъ 18-го Августа. Тамъ носилась слухи, что генералъ Скоттъ наконецъ занялъ 17-го Іюля городъ Мексико, не встрѣтивъ большого сопротивленія, и имѣлъ только небольшую сшибку подъ Пенномъ, въ 8-ми миляхъ отъ Мексики.

— Изъ Рио-Жанейро сообщаютъ, отъ 23-го Іюля, съ пароходомъ *Rattler*, о снятіи Англичанами блокады въ Ла-Платѣ.

— Контръ адмиралъ Гориби, назначенный вмѣсто лорда Сеймура, начальникомъ английской эскадры на Тихомъ океанѣ, вскорѣ подниметъ свой флагъ на 84-хъ пушечномъ кораблѣ „*Азія*“ стоящемъ въ Ширнесѣ.

— Вчера было здѣсь сообщеніе относительно собранія добровольныхъ приношеній для покупки дома Шекспира. На этомъ собраніи сообщено, что до сихъ поръ собрано уже 1,200 ф. ст. изъ коиъ, 820 ф. употреблено на покупку смежныхъ строеній.

И т а л і я.

Римъ, 15 Августа.

Въ слѣдствіе изданія папскаго циркуляра о внутреннемъ преобразованіи монастырей, учрежденная конгрегация кардиналовъ *de Statu regularum* написала другой циркуляръ ко всемъ епископамъ церковной области, заключающій вопросъ, отъ рѣшенія котораго зависитъ дальнѣйшее существованіе учреждений, подобныхъ монастырямъ. Епископы, въ епархіяхъ которыхъ находятся подобныя учрежденія, были приглашены упомянутою конгрегациею сообщить самыя точныя и самыя совѣстливыя свѣдѣнія касательно предложенныхъ имъ тринадцати вопросовъ. Въ одномъ изъ этихъ вопросовъ (пятомъ), конгрегация спрашиваетъ, пользуются ли монахи общимъ уваженіемъ, и дѣйствительно ли они полезны тому мѣсту, въ которомъ пребываютъ, или они пренебрегаютъ соблюденіемъ правилъ ордена, и тѣмъ самымъ лишаются уваженія; наконецъ, имѣтъ ли духовныхъ особъ, которыя непристойно ведутъ себя въ монастырѣ. Другимъ вопросомъ (шестымъ) спрашиваютъ, необходимы ли еще, или, по крайней мѣрѣ, полезны ли монастыри, въ которыхъ мало монаховъ, для жителей того мѣста, гдѣ они находятся, какъ, на примѣръ, для приобщенія Святыхъ Тайнъ и для исповѣди; далѣе (въ восьмомъ вопросѣ), помогаетъ ли монастырское духовенство священникамъ, особенно въ обширныхъ приходяхъ, въ обязанностяхъ духовныхъ пастырей и народныхъ наставниковъ; наконецъ (тринадцатый вопросъ), соблюдаютъ ли духовные обѣтъ нищенства.

— 10 числа вечеромъ, въ прибавленіи къ *Diario di Roma*, обнародована протестация феррарскаго легата,

— Сѣкавоесть яка возбужда osoba panny Luzy, jest tak wielka, że dyrektor jednego zakładu naukowego w Londynie, ofiarował jej 25,000 fr. rocznej pensji, jeżeli zechce miewać u niego odczyty o języku i literaturze francuskiej.

— W *Journal du Havre* czytamy wiadomość z Kalkuty pod d. 25 czerwca, że Anglicy ponieśli w Lahorze straszną klęskę. Zdaje się być rzeczą niewątpliwą że Gubernator Kalkuty, który się osobiście na tej wyprawie znajdował, zginął w potyczce, a z nim wspólnie 250 oficerów. W Anglii nie spieszą z ogłoszeniem tych nieprzyjemnych wiadomości i nawet nikt nie przywdział żałoby po ofiarach wyprawy.

— W *Times*, dzienniku wychodzącym na wyspie Cejlan, pod d. 15 lipca, donoszą o powstaniu Chińczyków, w Kantonie, przeciwko Europejczykom; w skutek tego, Konsulowie już opuścili Kanton. Wiadomość ta jednakże nie zupełnie jest wiarogodną, sążąc z listów, odnoszących się do tejże epoki.

А н г л и я.

Лондонъ, 28 сѣрпня.

Крѳлова odbywa częste wycieczki w góry, z Ardeverekin, siedliska Lorda Abercorn, gdzie się na kilka dni zatrzymała, a Xiążę Albert ciągle poluje na cietrzewie. Zresztą, miejsce pobytu Monarchini mało ma powabu. Loch Laggan jest postępnym jeziorem, odosobnionym, wśród dzikich gór i bagnisk. Zamek zaś, tuż nad niem leżący, mały, ale dobrze zbudowany, opasują sosny, a dalej jałowe góry, najeżone skałami granitu.

— Dzisiaj przybył do Liverpool parostatek *Hybernia*, z pocztą Amerykańską. Przywiózł on wiadomości z Bostonu po 16-ty, a z Halifax po 18-ty sierpnia. Powszechnie tam biegła wieść, że Generał Scott zajął wreszcie 17 go lipca miasto Meksyk, nie doznawszy wielkiego oporu, gdyż musiał stoczyć tylko małą walkę pod Penon, o osm mil od Meksyku.

— Wiadomości nadeszłe tu z Rio-Janeiro, pod datą 23-go lipca, przez parostatek *Rattler*, donoszą o zniesieniu ze strony Anglików blokady w La-Plata.

— Kontr-Admirał Hornby, został w miejsce Lorda Seymour, mianowany dowódcą eskadry angielskiej na morzu Spokojnym, i wkrótce wywiesi swą flagę w Scheerness, na pokładzie 84 działowego okrętu *Azya*.

— Wczoraj odbyło się tutaj zgromadzenie, w celu naradzenia się nad zbieraniem składki na zakupienie domu Szekspira. Na zgromadzeniu tém zawiadomiono, że zebrano dotychczas 1,200 f. szt., z których już użyto 820 na zakupienie okolicznych budowli.

В л о с н я.

Рымъ, 15 сѣрпня.

W skutek Papieżkiego okólnika o wewnętrznej reorganizacji zakonów, z d. 17 czerwca, ustanowiona kongregacja Kardynałów *de Statu regularium*, wydała od siebie drugi okólnik do wszystkich Biskupów Kościelnego Państwa, zawierający pytania, od odpowiedzi na które zależy ma dalsze istnienie wielu instytucji zakonnych. Biskupi, w których diecezjach znajdują się podobne zakłady, wezwani są, aby przesłali rzeczonyj kongregacji najdokładniejsze i najsumienniejsze objaśnienia, względem trzynastu podanych im zapytań. W jednym z nich, piątym z rzędu, Kongregacja zapytuje, czy zakonnicy posiadają szacunek publiczny i czy są rzeczywiście pożyteczni w miejscu swojego pobytu, czyli też, przez rozwołnienie reguły i karności zakonnej, utracili powagę moralną, a mianowicie, czy ten lub ów z pomiędzy duchownych, nie stał się powodem zgorzienia, zwłaszcza po za obrębem klasztoru? Drugie pytanie (szóste z rzędu) jest, azali klasztory, liczące mało zakonników, są jeszcze teraz nieodbitie potrzebne, a przynajmniej pożyteczne dla okolicznych mieszkańców, pod względem np. udzielania śś. Sakramentów, spowiedzi, i tym podobnych postug religijnych? Dalej, w pytaniu ósmym, Kongregacja pragnie wiedzieć, czy duchowieństwo zakonne dopomaga świeckim plebanom, zwłaszcza w parafiach na zbyt obszernych, w pełnieniu obowiązków duchownych pasterzy i nauczycieli ludu; i nakoniec, w pytaniu 13-m, czy zakonnicy wypełniają ściśle śluby ubóstwa?

— Dnia 10 wieczorem, w dodatku do *Diario di Roma* ogłoszona została protestacja Ferrarskiego Legata, Kardya-

— Гр. Феррети, брат кардинала етате-секретаря, отправленъ съ важными депешами въ Неаполь.

Испания.

Мадридъ, 10 Августа.

Въ журналѣ *Heraldo* и полуофициальной газетѣ *Correo* обнародовали сегодня слѣдующее: Официальныя представленія министра внутреннихъ дѣлъ, Г. Бенавидеса, сдѣланныя имъ Королю, произвели благополучный результатъ: какъ Король такъ и Королева не противятся примиренію. Ея Величество общада воззраться въ Мадридъ 12-го числа, и тотчасъ на кабинетномъ совѣтѣ будетъ соображено окончательное улаженіе вопросовъ, причинившихъ сіе злополучное несогласіе.

— Того же числа, когда Король получилъ письмо съ подетыдною прокламаціею, присланъ былъ на имя генерала Сerrano, по почтѣ, тяжелый пакетъ, съ надписью: въ собственныя руки, генералу Сerrano. По полученіи его въ Санъ Илдефонсо, въ отсутствіе генерала, мать его и генералъ Росъ-де-Олано возымѣли подозрѣніе на счетъ пакета, въ слѣдствіе чего, разрѣзавъ осторожно нижнюю сторону онаго, убѣдились, что подъ печатью помѣщенъ былъ препаратъ, который при вскрытіи воспламенился бы и вскрывавшій былъ бы опасно раненъ или убитъ. Это покушеніе на жизнь генерала Сerrano, произвело здѣсь большое впечатлѣніе.

— По распоряженію министерства финансовъ отъ 1 с. м., уничтожены всѣ таможенныя линіи, весьма препятствовавшія промышленности и торговлѣ внутри страны, а вмѣсто ихъ учреждены будутъ двѣ линіи: одна на самыхъ границахъ и берегахъ страны, а другая для наблюденія за первою, въ разстояніи 5 испанскихъ миль отъ оной. Товары, которые успѣютъ пройти чрезъ эту таможенную пограничную черту, видѣть уже не будутъ задерживаемы внутри страны.

— Одинъ изъ карлистскихъ начальниковъ недавно снова ворвался въ Гостальну, обезоружилъ встрѣченныхъ имъ тамъ 15 или 16 жандармовъ, мундиры и оружіе взял съ собою, а ихъ самихъ отпустилъ на свободу; въ эти мундиры онъ одѣлъ своихъ людей, и такимъ образомъ успѣлъ напасть и обезоружить нѣсколько постовъ таможенной стражи при морскомъ берегу.

— 29-го Июля, карлистскій отрядъ, состоящій изъ 200 чел. обезоружилъ въ Велаторѣ двѣ таможенныя карабинерныя бригады.

— Нынѣ повсюду, гдѣ только находится гарнизонъ, ставятъ караулы, одинъ на церковной башнѣ, а другой въ самой церкви, что для Карлистовъ дѣйствительно затруднитъ нападеніе, по крайней мѣрѣ въ ночное время.

Португалія.

Лиссабонъ, 9 Августа.

Nota посланниковъ трехъ державъ, требующихъ переменъ министерства, была вручена португальскому правительству 5 числа с. м., но донынѣ еще не послѣдовало отвѣта. Министры рѣшились протестовать противъ права требовать ихъ отставки при настоящихъ обстоятельствахъ.

— Во всей странѣ снова господствуетъ спокойствіе, кромѣ Алгарбій, гдѣ чартисты производятъ безпорядки. Они дерзнули даже атаковать домъ французскаго вице-консула въ Фаро, такъ что здѣшній французскій посланникъ, Г. Вареннъ, вынужденъ былъ поставить тамъ военный пароходъ.

— На мѣсто удаленнаго изъ Португаліи г-на Дицъ, назначенъ учителемъ дѣтей Королевы Г. Мартенъ.

— Издано повелѣніе—открыть снова Коимбрскій университетъ.

— Изъ Оporto вышли испанскія войска въ слѣдствіе полученныхъ распоряженій изъ Лиссабона; но общественное спокойствіе и порядокъ не были нарушены.

14 Августа.

Кортесы будутъ собраны 2 Января 1848 г. Говорятъ, что Королева поручила гр. Лаврадио образовать новый кабинетъ. Въ официальной газетѣ пишутъ, что островъ Мадейра сдался.

Турція.

Константинополь, 16 Августа.

По поводу возникшихъ въ Албаніи смятеній, Порта положила отправить туда, со стороны моря, эска-

— Hr. Ferreti, brat Kardynała Sekretarza Stanu, wysłany został z ważnymi depeszami do Neapolu.

Hiszpania.

Madryt, 10 sierpnia.

Dziennik *Heraldo* i półurzędowy *Correo* ogłaszają dziś co następuje: „Urzędowe kroki Ministra spraw wewnętrznych, P. Benavides, uczynione do Króla, wydały pomyślny skutek: tak Król jak Królowa nie sprzeciwiają się wzajemnemu pojednaniu się. Królowa przyrzekła wrócić do Madrytu d. 12, i natychmiast na radzie gabinetowej rozstrząsane będzie ostateczne załatwienie kwestyi, które sprowadziły to nieszczęsne rozdwojenie.“

— W tym samym dniu, w którym Król otrzymał list z ohydną odezwą, nadesłano Jenerałowi Serrano pocztą ciężki pakiet, na wierzchu którego napisano było: do własnych rąk Jenerala Serrano. Za oddaniem go do San Ildefonso, pod niebytność Jenerala, matka jego i Jenerał Ros de Olano powzięły podejrzenie, a po oderżnięciu ostróżnicy tylnj strony, okazało się, że pod pieczęcią umieszczony był preparat, który za otworzeniem byłby się zapalił i otwierającego niebezpiecznie ranił lub nawet zabił. Ten zamach na życie Jenerala Serrano wielkie tu sprawił wrażenie.

— Rozporządzeniem ministerstwa skarbu z d. 1 b. m., wszystkie linie celne, które przemysł i handel wewnątrz kraju nadzwyczajnie utrudzały, zostały zniesione, a w miejsce ich ustanowione będą dwie linie: jedna na samych granicach i brzegach kraju, druga dla jej kontrollowania, o 5 mil hiszpańskich od tamtej. Towary, które ten pas graniczny przejdą, nie będą już nigdzie wewnątrz kraju zatrzymywane.

— Jeden z naczelników Karlistowskich wpadł znowu niedawno do Hostalnou, rozbroił napotkanych tam 15 czy 16 żandarmów, mundury i broń ich zabrał, a ich samych na wolność puścił; następnie w mundury te ubrał swoich ludzi, i tym sposobem udało mu się napaść i rozbroić kilka posterunków straży celnej na pobrzeżu morskiem.

— Dnia 29 lipca, hufiec karlistowski z 200 ludzi złożony, rozbroił w Valabora dwie brygady karabinierów celnych.

— Teraz wszędzie, gdzie tylko znajduje się załoga wojskowa, ustawione są sztyldwachy, jeden na wieży kościelnej, drugi w samym kościele, co rzeczywiście utrudni Karlistom napady przynajmniej w nocnej porze.

Portugalía.

Lizbona, 9 sierpnia.

Zbiłorowa nota Posłów trzech mocarstw, żądających zmiany ministerstwa, doręczoną została rządowi portugalskiemu d. 5 b. m., ale dotychczas nie nastąpiła jeszcze odpowiedź. Ministrowie postanowili, zanieść do rządów angielskiego i francuzkiego protestacyę przeciwko prawu domagania się ich dymisyi śród dzisiejszych okoliczności.

— W całym kraju panuje znowu spokojność, oprócz Algarbii, gdzie Chartyści popełniają bezprawia. Nawet ośmielono się atakować dom francuzkiego Wice-Konsula w Faro, tak, że tutejszy Poseł francuzki, P. Varennes, musiał tam postać parostatek wojenny.

— W miejsce oddalonego z Portugalii pana Dietz, mianowany został Nauczycielem Królewiczów P. Martins.

— Wydano rozkaz otworzenia na nowo uniwersytetu w Koimbrze.

— Z Oporto oddaliły się wojska hiszpańskie w skutek instrukcyi otrzymanych z Lizbony; ale spokojność publiczna i porządek nie zostały naruszone.

Dnia 14 sierpnia

Kortezy są zwołane na dzień 2 stycznia 1848 roku. Królowa miała polecić Hrabiemu Lavradio utworzenie nowego gabinetu. Gazeta urzędowa donosi o poddaniu się Madeiry.

Турция.

Константинополь 16 сѣрпня.

В skutku wybuchtych zaburzeń w Albanii, Porta postanowiła wysłać ku brzegom tej prowincyi eskadrę,

дру, состоящую из двух пароходов и нескольких легких судов, для блокирования тамошних берегов, начиная от Превезской пристани до самага Дураццо. О таком постановлении, Турецкое правительство уведомило всех иностранных посланников.

— В минувшую Субботу, 14-го Августа, Россійскій посланник при Оттоманской Портѣ, Г. Титовъ, бывший въ отпуску, возвратился сюда.

— Персидскій чрезвычайный посланникъ и министр иностранныхъ дѣлъ Мирза-Мегмедъ-Али-Ханъ, прибылъ сюда изъ Трапезунда, съ многочисленною свитою.

— На-дняхъ, большая часть здѣшнихъ посланниковъ получила сообщенія о проискахъ Гриваса, и двое изъ дипломатовъ, по просьбѣ греческаго министерства, имѣли уже по этому дѣлу конференціи съ рейс-эфенди, въ слѣдствіе которыхъ Порта послала къ турецкимъ начальствамъ въ Эпирѣ инструкціи, предписывающія имъ отвести Гриваса, если онъ будетъ захваченъ, во внутренія области, держать его сколько возможно далѣе отъ границы и не допускать ни до чего, что могло бы прямо или косвенно нарушить спокойствіе и общественный порядокъ въ Греціи.

К и т а й.

Кантонъ, 23 Мая.

Уступки въ пользу Англичанъ, сдѣланныя комиссаромъ Ки-Ингомъ, въ слѣдствіе послѣдней экспедиціи въ Кантонъ, утверждены Китайскимъ Императоромъ. Извѣстіе сіе съ радостію принято было всеми чужестранцами, ибо опасались, чтобы Императоръ не удалилъ комиссара и не назначилъ другаго, который былъ бы болѣе расположенъ къ войнѣ, чѣмъ Ки-Ингъ. И потому съ этой стороны опасеніе кончилось, но предстоить другая опасность, именно враждебное расположеніе кантонскихъ жителей къ Англичанамъ, которое въ настоящую минуту дошло до высочайшей степени ненависти. Эти жители вошли въ сношенія съ окрестными поселянами, съ тою цѣлію, чтобы напасть, на однихъ лишь „морскихъ дьяволовъ“, какъ они называютъ Англичанъ, предупредивъ другихъ иностранцевъ, чтобы они оставили городъ. При такомъ положеніи вещей, когда Англичане днемъ и ночью вынуждены стоять подъ ружьемъ, а китайскіе капиталисты предвидя скорую опасность, удаляются во внутрь страны, всѣ дѣла остаются безъ движенія. Новая война неизбежна, и она будетъ введена не противъ китайскаго правительства, но противъ народа, который все менѣе и менѣе повинуетъ своимъ властямъ. Такъ наприимѣръ, послѣднимъ договоромъ Ки-Ингъ обязался уступить Англичанамъ земли, лежащія на правомъ берегу рѣки противъ факторій, и Императоръ договоръ сей утвердилъ. Но когда надлежало исполнить его, собрались жители изъ 33 округовъ и препроводили къ Ки-Ингу сильнѣйшій протестъ противъ уступки какой либо части земли, а за симъ, избравъ по десяти старцевъ изъ каждаго округа, отправили ихъ къ английскимъ властямъ съ тѣмъ, чтобы онѣ отказались отъ сего условія. 12-го Мая, по утру, 330 чел. такихъ старцевъ, въ длинныхъ праздничныхъ одеждахъ, отправились во дворецъ Консонъ, который находится близъ факторій, и просили аудіенціи у англійскаго консула. Консулъ сдѣлалъ отказъ. Спустя нѣсколько часовъ послѣ того, депутація препроводила къ нему адресъ, написанный въ весьма почтительныхъ выраженіяхъ, съ изложеніемъ предмета и причинъ ея просьбы. Консулъ не хотѣлъ даже принять сего акта. Тогда 330 депутатовъ велѣли объявить консулу, что если онъ въ продолженіе трехъ дней неоткажется отъ своихъ притязаній на гоанскія земли, то факторіи будутъ обращены въ пепель а всѣ Англичане истреблены. Курьеръ отправился черезъ два дня послѣ сей угрозы, и англійскій консулъ нисколько неопасаясь приведенія оной въ исполненіе. Коль скоро получены будутъ подкрѣпленія, ожидаемыя изъ Индіи, Англичане, на вѣрное, предпримутъ что либо рѣшительное, ибо такое положеніе вещей не можетъ продолжаться.

зложенъ изъ двухъ окрѣтовъ паровыхъ и kilku lekkich statków, dla blokowania całego wybrzeża od portu Prewezy aż do Furazzo. O tém postanowieniu gabinet Ottomański uwiadomił wszystkich Posłów zagranicznych.

— Onegdaj, d. 14, Posel Rossyjski przy Porcie Otomańskiej, P. Titow, powrócił tutaj z urlopu.

— Nadzwyczajny Posel Perski przy dworze Paryzkim, Minister spraw zagranicznych Mirza-Mehmed-Ali-Chan, przybył tu wczoraj z Trebizondy, z licznym orszakiem.

— W tych dniach większa część tutejszych Posłów trzymała wiadomość o zabiegach Grivasa, i już dwóch dyplomatów, na prośbę greckiego ministerstwa, mieli w tym mierze narady z Reis-Efendim, w skutek których Port postąpiła do tureckich naczelników w Epirze instrukcyje, zalecające zaprowadzić Grivasa, jeśli uda się go pojmać, do wewnętrznych prowincyi, trzymać go jak można najdalej od granicy, i nie dopuszczać do niczego, co by wprost lub drogą uboczną mogło zakłócić spokojność i publiczny porządek w Grecyi.

С и н у.

Кантон, 23 мая.

Уступства на rzecz Anglików, poczynione przez Komisarza Ki-Jing, w skutek ostatniej wyprawy na Kanton, zostały zatwierdzone przez Cesarza Chińskiego. Wiadomość ta była przyjęta z radością przez wszystkich cudzoziemców, albowiem obawiano się, iżby Cesarz nie zmienił Komisarza i nie mianował innego, bardziej obojętnego do wojny, niż jest Ki-Jing. Z tej więc strony obawy ustały, ale jest jeszcze inne straszniejsze niebezpieczeństwo, t. j. nieprzyjazne usposobienie mieszkańców Kantonu dla Anglików, które doszło w tej chwili do najwyższego stopnia nienawisci. Ci mieszkańcy już porozumiewali się z wieśniakami okolicznymi dla uczynienia stanowczego napadu, i to jedynie tylko przeciw „djabłom morskim“ jak nazywają Anglików, przedziwswy innych cudzoziemców, iżby się z miasta wynieśli. W takim stanie rzeczy, kiedy Anglicy dnem i nocą muszą być pod bronią, kapitałsi chińscy przewidując bliską katastrofę, wynoszą się w głąb kraju; wszystkie interesa są w zawieszaniu. Nowa wojna jest nieuchronna i będzie prowadzona nie już przeciw rządowi, ale przeciw narodowi Chińskiemu, który co najmniej posłuszeństwa okazuje swym władzom. Tak na przykład, ostatnią ugodą Ki-Jing zobowiązał się odstąpić Anglikom grunta położone na prawym brzegu rzeki, na przeciw faktoryi, i Cesarz ten układ zatwierdził. Gdy atoli przyszło do wykonania, zebrali się mieszkańcy 33 okręgów i przestali do Ki-Jinga najmocniejszą protestacją przeciw ustępstwu jakiegokolwiek części ziemi, a następnie, wybrawszy po dziesięciu starców z każdego okręgu, posłali ich do władz angielskich, w celu otrzymania zrzeczenia się tego warunku. Dnia 12 maja z rana, 330 takich starców, w długich świątecznych togach, udali się do pałacu Conson, w bliskości faktoryi, i prosili o posłuchanie u Konsula angielskiego. Ten odmówił. W kilka godzin potem, deputacja przesała mu adress w wyrazach pełnych uszanowania, z wyłożeniem przedmiotu i powodów ich prosby. Konsul nie chciał nawet przyjąć tego aktu. Natenczas 330 deputowanych kazali oświadczyć Konsulowi, iż jeżeli w ciągu trzech dni nie zręcze się swoich roszczeń do ziemi Hoan, faktorye obrócone będą w perzynę i wszyscy Anglicy wytepieni. W chwili odjazdu gońca, dwa dni już były upłynęły po tej groźbie i Konsul angielski nie obawiał się bynajmniej przyprowadzenia jej do skutku. Wszakże za nadejściem posiłków, oczekiwanych z Indyi, Anglicy zapewne przedsięwezmą coś stanowczego; albowiem taki stan rzeczy nie może trwać dłużej.